

Folketinget — Europaudvalget

Christiansborg, den 28. april 2006

EU-konsulenten

Til

udvalgets medlemmer og stedfortrædere

Overblik over støtteordninger inden for EU's landbrugspolitik

Denne note giver et kort overordnet overblik over støtteordningerne inden for EU's landbrugspolitik. EU-Sekretariatet blev på europaudvalgsmødet den 21. april 2006 bedt om at udarbejde en kort note herom i forbindelse med udvalgets behandling af et af punkterne på det forestående rådsmøde (landbrug og fiskeri 26. april 2006), nemlig punktet vedr. forslag til undtagelsesstøtteforanstaltninger til støtte for markedet¹.

Det konkrete forslag fra Kommission vil give hjemmel til at imødekomme anmodninger fra EU's medlemsstater om markedsstøtteforanstaltninger i tilfælde, hvor markedet påvirkes mærkbart af forbrugerreaktioner som følge af frygt for folkesundheden eller for dyresygdomme. De støtteforanstaltninger der eventuelt vil komme på tale som følge af vedtagelsen af forslaget vil dels skulle finansieres under landbrugspolitikens søjle 1 (de fælles markedsordninger), jf. nedenstående dels via national medfinansiering.

Landbrugsordningens støtteordninger er inddelt i følgende to søjler²:

1) De fælles markedsordninger

Landbrugsordningens **søjle 1** udgøres af de fælles markedsordninger der regulerer produktion og handel med landbrugsprodukter i EU. De fælles markedsordninger optager ca. 75-80 pct. af EU's landbrugsbudget, jf. nedenstående skema. Hensigten med markedsordningerne er at opfylde traktatens målsætninger på landbrugsområdet³, herunder at stabilisere markederne, at sikre landbrugerne en rimelig levestandard og at øge landbrugets produktivitet. Der findes

¹ Kommissionens forslag til forordning om ændring af forordning (EØF) nr. 2771/75 og (EØF) nr. 2777/75 fsva. anvendelsen af undtagelsesforanstaltninger til støtte for markedet, KOM (2006) 153.

² Bemærk at "landbrugspolitikens to søjler" intet har at gøre med EU's institutionelle tredelte søjlestruktur.

³ Formålene med den fælles landbrugspolitik fremgår af TEF, artikel 33.

markedsordninger for en lang række forskellige produkter, og i alt er ca. 90 pct. af EU's samlede landbrugsproduktion dækket af markedsordningerne.

Landbrugsstøtten under markedsordningerne ydes enten som **prisstøtte** eller **direkte støtte**. Prisstøtten garanterer landbrugerne en vis mindstepris på landbrugsprodukterne, men eftersom prisstøtten har en markeds-forstyrrende virkning, har EU gennem de senere år omlagt en del af landbrugsstøtten til fordel for den direkte støtte, som f.eks. gives i form af hektarstøtte eller dyrepræmier.

2) Udvikling af landdistrikterne

EU's landdistriktspolitik udgør **søjle 2** i EU's landbrugspolitik, og optager ca. 20 pct. af EU's landbrugsbudget, jf. nedenstående skema. Det overordnede formål er kort sagt at forbedre levevilkårene i landdistrikterne. Landdistriktsforordningen giver mulighed for støtte inden for følgende 4 akser:

- Forbedring af landbruget og skovbrugets konkurrenceevne
- Forbedring af miljøet og landskabet
- Forbedring af livskvaliteten i landdistrikterne og diversificering af landdistriktøkonomien
- Opbygning af lokal kapacitet for beskæftigelse og diversificering (Leader).

Anvendelse af EU-midler under landdistriktpolitikken forudsætter generelt national medfinansiering med op til 50 pct.

Udover EU-finansieringen af de to nævnte søjler på landbrugsområdet, er der på EU-budgettet også afsat midler til initiativer vedr. bl.a. fiskeriet og miljørelaterede programmer (Life+), jf. nedenstående skema.

Uddrag af aftalen om de finansielle perspektiver 2007-2013

Kategori 2 - Forvaltning af naturressourcer (forpligtelsesbevillinger)								
<i>Mio. euro, 2004-priser</i>	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	I alt 2007-2013
Landbrug - Direkte tilskud og markedsstøtte (søjle 1)	43.120	42.697	42.279	41.864	41.453	41.047	40.645	293.105
Landdistriktsudvikling (søjle 2)	10.710	10.447	10.185	9.955	9.717	9.483	9.253	69.750
Europæisk Fiskerifond	539	544	551	551	553	554	556	3.849
Andre fiskeriprogrammer/aktioner	321	325	328	329	331	332	333	2.300
Life+ (miljø)	220	234	248	259	271	283	296	1.811 (+100)
Andre (agenturer samt margen)	61	61	61	61	61	61	61	429
Total	54.972	54.308	53.652	53.021	52.386	51.761	51.145	371.344

Note: Life+ programmet blev tildelt yderligere ca. 100 mio. euro ifm. indgåelsen af den nye interinstitutionelle aftale mellem EU's institutioner, men beløbet er endnu ikke blevet fordelt på de enkelte budgetår. De samlede forpligtelsesbevillinger for perioden 2007-2013 vil således som angivet udgøre 371.344 mio. euro.

Med venlig hilsen

Peter Riis